УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ЧАСОПИС

МІСІОНАР

Рік заснування 1897. № 2 (88)

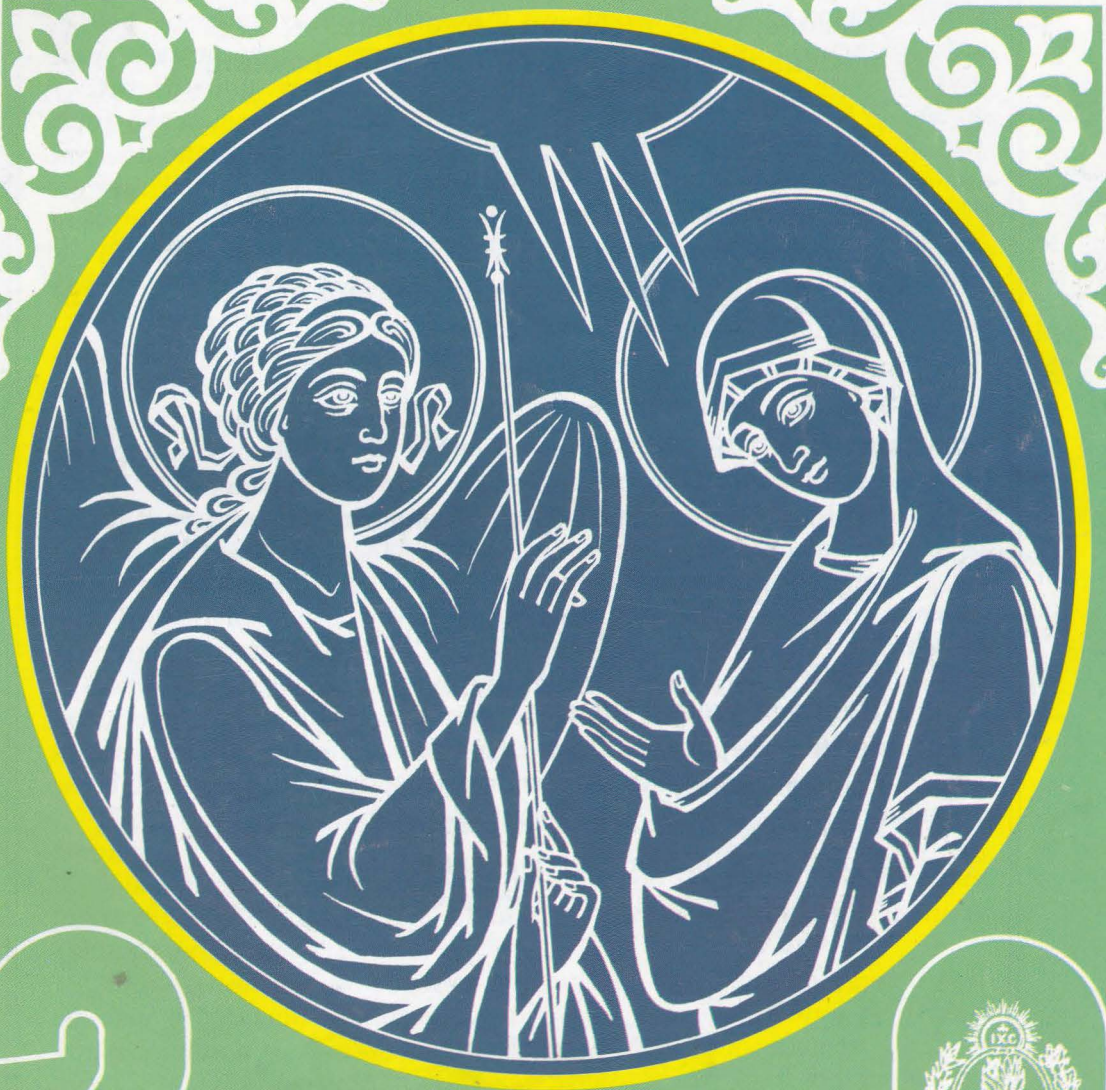

2000

ЛЮТИЙ

МОЛИТВА
Святійшого Отця Івана Павла II на відзначення Великого Ювілею 2000 року

(Продовження. Поч. у № 1 за 2000 рік)

Всевишній Боже,
у Пресвятій Трійці єдиний, слава Тобі!
Дозволь, Отче, щоб учні Твого Сина,
очистивши душі і визнавши власні провини,
були одне тіло, щоб світ увірував.
Нехай розвивається діалог
між послідовниками різних релігій,
і нехай усі люди відкриють для себе,
як добре бути Твоїми дітьми.
Нехай до благань Богородиці, Матері народів,
приєднаються молитви апостолів,
християнських мучеників,
праведників усіх часів і народів,
щоб Святий Рік був для кожної людини
і Христової Церкви
джерелом відновленої надії і радості у Святому Дусі.

Всевишній Боже,
у Пресвятій Трійці єдиний, слава Тобі!
Тобі, Отче Вседержителю,
Творцеві всесвіту й людини,
через воскреслого Ісуса Христа,
Господа віків,
у Святому Дусі, Який усе освячує,
нехай буде слава, честь і поклоніння
нині і повсякчас, і на віки вічні.
Амінь.

СЛОВО РЕДАКТОРА

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

Як бачите, дорогі читачі, на першій сторінці обкладинки зображена ікона Благовіщення, виконана графічно. Подібними до неї за способом виконання будуть і наступні ікони, на яких будуть зображені усі 15 таємниць вервиці. Про вервицю ми вже вмістили першу частину серії публікацій бр. Ігнатія Москалюка,ЧСВВ у минулому номері. Цього разу також подаємо його статтю.

На кожний місяць 2000-го року припадає ювілей певної категорії служителів Вселенської Церкви. У лютому ювілей відзначають богопосвячені особи, про що читайте обширну замітку у цьому числі. Монашество, зрештою, є і провідною темою загального наміру Апостольства молитви у лютому.

Крім Стрітення Господнього, найважливішого празника, що припадає у лютому, відзначаємо ще свято Трьох святителів. Про їхню діяльність і заслуги перед Вселенською Церквою читайте у окремій статті цього номера.

Празник св. Василія Великого торжественно відзначено у всіх йому посвячених храмах, а зокрема у Києві та Луцьку. Репортажі про ці події читайте у статтях під рубриками "З життя Церкви" і "З монашого життя". В останній рубриці ознайомитеся також з життям та діяльністю Згромадження св. Івана Боска (отці Салезіяни). З нагоди 2000-літнього ювілею християнства подаємо другу частину статті Ігоря Скленара "Погляд у минуле". У нашій Церкві існують розбіжності щодо деяких обрядових питань. Про правильний підхід до них дізнаєтеся з інтерв'ю із о. Василем Зіньком,ЧСВВ. Продовжуємо знайомити з постатями УГКЦ. Цього разу пропонуємо нарис про подвижницьке життя о. Михайла Жеплинського. Ще один спомин з тих часів міститься у дописі о. Романа Каспришина про о. Констянтина Стисловського.

Дітям та молоді даруємо оповідання про досконалу квітку – троянду.

У некролозі вміщуємо повідомлення про двох визначних священиків – П. Кремінця і П. Брицького, які нещодавно відійшли до Господа по вічну нагороду.

Заохочуємо наших дорогих читачів ці довгі зимові вечори проводити у спільній молитві і духовному читанні доброї релігійної літератури, а телевізор нехай не буде "вірним товаришем", а лише рідким гостем, точніше "віконцем у світ", яке слід відкрити, поглянути у нього і закрити.

о. Йосафат ВОРОТНЯК,ЧСВВ

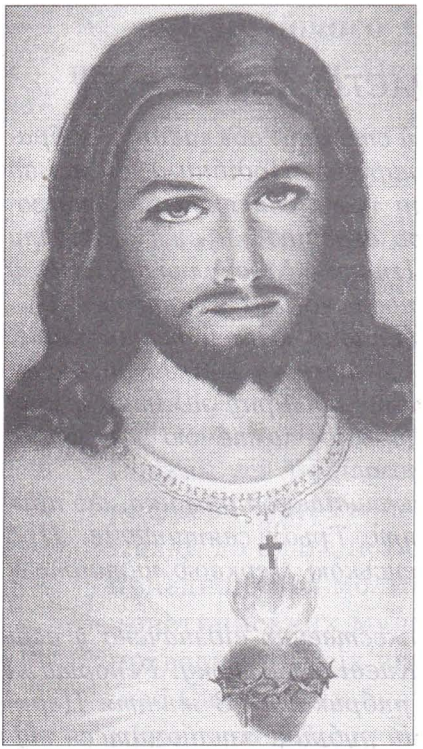

Ось Серце, що так дуже полюбило людей...

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії всі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та у всіх намірах Апостольства Молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяте Серце Ісуса і Марії, спомагайте св. Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІР АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛЮТИЙ:

(Поблагословлене Святійшим Отцем)

Загальний: ЩОБ ХРИСТИЯНСЬКІ СПІЛЬНОТИ РАДО СПРИЙМАЛИ ВСІ БОГОПОСВЯЧЕНІ ПОКЛИКАННЯ, НЕЗВАЖАЮЧИ НА ЇХ РІЗНОМАНІТНІСТЬ.

У лютому цього року у Римі відзначають 2000-літній ювілей християнства богопосвячені особи з усіх країн світу.

Через те, що монашество сприймається у багатьох державах неоднозначно, слід ознайомити ціле суспільство з основним завдан-

ням і діяльністю богопосвячених осіб ("не можеш любити того, кого не знаєш"). Християни повинні не лише молитися за ревні і численні покликання до монашого стану, але підтримувати морально і допомагати матеріально, таким чином сприяючи їх розвиткові у всьому світі.

Місійний: ЩОБ ПАЛОМНИКИ, ЯКІ ВІДВІДУВАТИМУТЬ РИМ, ЄРУСАЛИМ ТА ІНШІ ХРИСТИЯНСЬКІ СВЯТИНІ, БУЛИ ПОСЛАНЦЯМИ "ДОБРОЇ НОВИНИ" – НАДІЇ ДЛЯ УСІХ ЛЮДЕЙ.

Три мудреці з Далекого Сходу зробили подвійну благородну місію і дали добрий приклад, зокрема вченим і багатим жителям Юдеї, як слід поклонятися і шанувати новонародженого Ісуса, а своїм співвітчизникам принесли благу вість, що Бог на землю зійшов. Подібно до них численні паломники цього року мають змогу засвідчити свою віру. Рівно ж збагачені духовним досвідом, який набули під час відвідин святих місць, можуть збагатити духовно своїх співвітчизників. Молімся, щоб усі паломники у цьому ювілейному 2000-ому році це завдання реалізували, тобто не були лише туристами, але своєрідними місіонерами.

Місцевий: ЩОБ СВІТЛО ВІРИ В ТРИЄДИНОГО БОГА РОЗВІЯЛО ТЕМРЯВУ БЕЗБОЖНИЦТВА І ЗАЛИШКИ ПОГАНСЬКИХ ВІРУВАНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

Відзначаючи 2000-ліття християнства, сумно і соромно згадати, що в Україні, яка більше, ніж тисячу років є хрещеною, відроджується поганська віра, так звана рунвіра. З болем серця стверджуємо той факт, що до неї належать письменники, інтелігенція, молодь. Молімся за те, щоб світло Христової віри розвіяло темряву безбожництва і поганства в Україні і цілому світі.

Покровителі на лютий — святі Симеон і Анна, 3 січня (12 лютого)

З давніх передань відомо, що Симеон був дуже освіченою людиною, досконало знав єврейську і грецьку мови. Він був одним із перекладачів Старого Завіту з єврейської мови на грецьку.

Св. євангелист Лука наголосив про св. Симеона те, що той був "чоловік праведний та побожний, очікував утіхи Ізраїля, і Дух Святий був на ньому" (Лк 2, 25). Його святість була мила Богу. Найбільшим щастям Симеона було те, що він мав нагоду тримати на своїх руках Дитятка Ісуса.

Праведний Симеон прожив дуже довго і закінчив своє життя невимовно щасливий, наступного дня після зустрічі з Христом в Єрусалимській святині.

Свята пророчиця Анна — одна з найдостойніших, дуже побожних жінок Старого Завіту. Вона майже 60 років жертвенно слу-

жила Богу, мала живу віру в прихід Спасителя. Господь обдарував її даром пророцтва, звеселив її праведне серце і нагородив її оглядинням ще за життя очікуваного Месії.

НАМІР АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА БЕРЕЗЕНЬ:

Загальний: ЩОБ ЮВІЛЕЙНИЙ РІК ГОСПОДНЬОГО ПОМИЛУВАННЯ СПОНУКАВ НАС ДО ГЛИБОКОГО І ТРИВАЛОГО НАВЕРНЕННЯ.

Місійний: ЩОБ ПРЕЧИСТА ДІВА МАРІЯ, МАТИ НАШОГО СПАСИТЕЛЯ, ЗАХИЩАЛА І ПІДТРИМУВАЛА МІСІОНЕРІВ У ЇХНІЙ АПОСТОЛЬСЬКІЙ ПРАЦІ.

Місцевий: ЩОБ КОЖЕН ХРИСТИЯНИН УКРАЇНИ, НЕСУЧИ ОХОЧЕ І ВИТРИВАЛО СВІЙ ХРЕСТ, ЗРОСТАВ У НАДІЇ В КІНЦЕВУ ПЕРЕМОГУ НАД ЗЛОМ І СМЕРТЮ.

Покровитель на березень – св. свщм. Полікарп 7 березня (23 лютого)

З колядою у лікарні

Учасники молодіжного товариства "Містична троянда", що діє при церкві св. Андрія у м. Львові, це, насамперед, студенти. Кожного року вони готують Різдвяний вертеп, і колядою веселять серця львів'ян.

Цього ж року Різдвяні свята для "Містичної троянди" пройшли особливо: товариство з колядою відвідало першу обласну клінічну лікарню. Потішити хворих – справа потрібна і благородна. Вертеп разом з о. Іваном Возняком, ЧСВВ заходив у кожну палату, даруючи усім образочки на пам'ять.

Вертеп "Містичної троянди" виступав у центрі міста під час Різдвяних свят.

Уляна СТЕЦІВ,
член молодіжного Марійського товариства "Містична троянда"

НАМ ПИШУТЬ

Христос рождається!

Висловлюю щиру подяку Господеві за допомогу у працевлаштуванні дочки Ірини. Ми щиро молились до св. Юди Тадея.

Стефанія КОЦУР,
м. Червоноград

"СЛОВО ЖИТТЯ"

"Для слабких я став як слабкий, щоб слабких придбати. Для всіх я став усім, щоб конче деяких спасти." (1 Кор 9,22)

Апостол Павло у своїй надзвичайній місії відзначався особливим способом поведінки, який можна визначити так: статися всім для всіх. Він насправді намагається зрозуміти всіх, пізнати ментальність кожного. Через те він став євреєм для євреїв.

А з тими, що не були євреями, тобто не знали закону, об'явленого Богом, він став подібним до них. Він приймає юдейські звичаї щоразу, коли це потрібно, щоб усунути перешкоди, примирити душі, а, живучи у греко-римському світі, переймає особливості життя і культури, притаманні цьому світові. Тому він висловився так:

"Для слабких я став як слабкий, щоб слабких придбати. Для всіх я став усім, щоб конче деяких спасти."

Але хто ж ті "слабкі"?

Це християни, які через свою нестійку свідомість та недостатнє знання, легко піддаються згіршенню.

Таке, наприклад, могло трапитись щодо м'яса тварин, попередньо пожертвуваних ідолам. Можна їсти м'ясо таких тварин чи ні? Апостол Павло знає, що Бог є один, і що ідолів не існує. Тому це м'ясо нічим не опоганене. Але "слабкі", малоосвічені, що звикли до певного способу мислення, могли думати інакше, розгубитися. Св. Павло пізнає ментальність цих християн і, щоб не згіршити їх, каже, що краще не їсти цього м'яса.

"Для слабких я став як слабкий, щоб слабких придбати. Для всіх я став усім, щоб конче деяких спасти."

А що є причиною такого ставлення апостола Павла?

Наголошуючи на свободі християнина, яку він проповідував, відчував потребу, навіть обов'язок, служити всім братам, ближнім, бо його прикладом є розп'ятий Христос.

Бог, прийнявши людське тіло, став близьким кожній людині. Але на хресті він уподібнився до нашої слабкості, нашого страждання, нашого смутку, нашого незнання, нашої самотності, наших сумнівів, наших тягарів...

Апостол Павло теж бажає так жити. Через те він каже:

"Для слабких я став як слабкий, щоб слабких придбати. Для всіх я став усім, щоб конче деяких спасти."

І отож, як жити нам, цим новим Словом життя? Знаємо, що метою цілого нашого життя і кожного його дня – це дійти до Бога. І не самому, а з братами і сестрами. І нас, християн, Бог кличе подібно як колись Павла. І ми теж, як апостол Павло, маємо когось "придбати", "конче деяких спасти" будь-якою ціною. А в який спосіб? Ми повинні "стати єдиним" з ближніми, незважаючи на те, чи малі вони, чи великі, невчені, чи освічені, багаті чи бідні, чоловіки чи жінки, без огляду на національність. З тими, кого зустрічаєш на вулиці, з ким розмовляєш по телефону, для яких працюєш...

Потрібно любити всіх, але надавати перевагу найслабшим. Стати для слабких слабким, щоб слабких придбати. Звернутись до тих, хто байдужий до віри, хто не вірить, хто вважає себе атеїстом, хто ганьбить релігію.

Лише тоді, коли ставатимемо з ними одно, побачимо безпомилковість апостольського методу Павла – дамо свідчення про Бога, яке їх опанує.

Раджу тобі, дорогий читачу, у випадку коли твоя жінка (чоловік) є противником Церкви і їй (йому) подобається годинами сидіти перед телевізором – складай їй компанію тоді, коли тобі це можливо і скільки можливо, цікавлячись тим, що їй (йому) подобається.

Інший приклад – твій хлопець із футболу зробив свого ідола, нічим більше не цікавлячись, що й забув як молитися. Захопися спортом разом з ним.

Якщо маєш приятельку, яка любить подорожувати, читати, вчитися, відкинувши набік усі релігійні засади, то намагайся її зрозуміти у її смаках, потребах.

Ставай одно, одно зі всіма, одно у всьому, наскільки можеш, за винятком гріха. Коли грішать – від'єднайся. Побачиш, що ставати одно з ближніми – це не втрачати час. Усе це тільки здобуток. Через деякий період вони захочуть знати те, що цікавить тебе, і з вдячністю відкриють Бога, славитимуть і любитимуть Його. Це буде нагорода за твою християнську поведінку.

К'яра ЛЮБІХ

СВЯТО ТРЬОХ СВЯТИТЕЛІВ

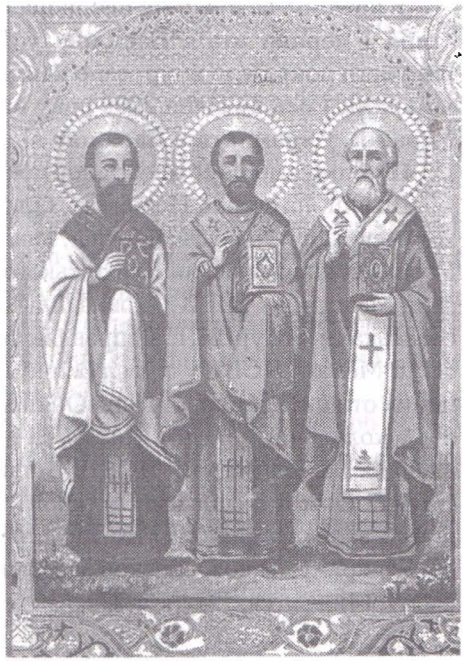

Велику славу ще за свого життя заслужили три архієпископи грецького обряду: Василій Великий, Григорій Богослов та Іван Золотоустий, а після смерті їх почали вшановувати як святих.

За часів імператора Олексія Комнена в Царгороді постало питання: кого з трьох святих вважати більшим і святішим від інших. Це питання вирішили самі святі, з'явившись Іванові, побожному єпископові міста Евхаїди, переказавши йому повчання для людей: "Ми – одне в Бога, а кожний з нас у свій час, окремо надхненний Божим Духом, навчав людей спасінню. Тож нема в нас ні більшого, ні меншого. Як за життя, так і після смерті нашим намаганням було приводити всіх людей світу до миру і єдності. Введи святкування нашої пам'яті одного дня, бо ми є одне в Бога".

Тоді єпископ Іван ввів свято трьох Святителів (30 січня – за григоріянським календарем), звеличивши їхню пам'ять у тропарях, канонах і церковних піснях. Ними св. Церква прегарно віддає честь усім трьом Божим угодникам: "Василій – божественний розум, Григорій – божественний голос, Іван – прегарний світильник, три високі угодники й слуги Пресвятої Трійці. Вийшовши на вершину Христової любові, побачив Василій невимовні й божественні таїнства, які пояснив людям, як правовірності мудрий проповідник. Григорій мудрістю своїх слів і наук розв'язав єретичні в'язання й привів до однодумності правовірних, які прославляли Бога. А Івана поставив Христос, щоб був непорушним стовпом своєї Церкви".

Крім того, св. Церква вшановує ще й окремо кожного з них: св. Василія – 1(14) січня, св. Григорія – 25(12) січня, св. Івана – 31 жовтня (13 листопада).

НЕБУВАЛА ПОДІЯ У КИЄВІ

У нашому часописі ми неодноразово інформували про будівництво монастиря і церкви отців Василіян у Києві, розпочате у 1998 році. Влітку минулого року було вмуровано камінь з пам'ятною грамотою у вищезгаданому храмі. І ось 14 січня 2000 року на свято св. Василія Великого, у столиці України, у храмі отців Василіян відслужено першу св. Літургію.

Пропонуємо короткий репортаж з цієї події.

Вранці, на старий Новий рік, біля храму отців Василіян у Києві, що зводиться неподалік Львівської площі, виднілося чимало вірних. Чудово відслужена Утреня співана братами Крехівського монастиря під орудою отця-магістра Василя Мендруня, ЧСВВ духовно піднесла багатьох. Невдовзі розпочалася Архиєрейська св. Літургія. Її відправляв екзарх Києво-Вишгородський владика Василій Медвіт, ЧСВВ у співслужінні Протоігумена о. Теодозія Янківа, ЧСВВ, інших отців Василіян, о. Ігоря Онишкевича (пароха греко-католицької Церкви на Аскольдовій могилі у Києві) та ін. Проповідь виголосив Преосвященний владика Василь Медвіт, ЧСВВ. Він наголосив на тому, що усі присутні на цій Службі Божій є свідками великої історичної події. І колись історики запишуть у своїх працях усіх тих, хто спричинився до спорудження цього василіянського храму. Також єпископ зазначив про велику роль цієї святині у майбутньому. Минала св. Літургія. Направду вона була зворушливою для багатьох, хто

На світлині: Перша Служба Божа у василіянській церкві м. Києва

прибув у цей по-справжньому зимовий день до древнього Києва. З Львівщини приїхали сотні вірних кількома автобусами. Серед них парафіяни з львівських церков св. Андрія і св. Онуфрія (ЧСВВ), очолені о. Михайлом Лучківим, члени Марійської дружини молоді, що при храмі св. Онуфрія (Львів), молодіжне товариство "Містична троянда", група вірних із Золочева та брати-студенти. Також були присутні сестри Служебниці, сестри Василіянки, греко-католики Києва, представники львівської та київської інтелігенції. На очах присутніх у храмі з'являлися сльози. Так, ще тому кілька років важко було подумати про те, що у столиці України височітиме храм отців Василіян. І на цьому теж акцентував увагу Протоігумен о. Теодозій Янків, ЧСВВ, який приклав чимало зусиль для того, аби монаша обитель знайшла своє місце на березі Дніпра. Київ без перебільшення є колискою українського християнства.

До завершення храму потрібно ще чимало праці і коштів. Але на першу Службу Божу його чудово прикрасили різноманітними іконами, і саме таким чудовим він запам'ятається усім учасникам цієї Літургії.

Деякі священики та представники інтелігенції висловлювалися про те, що церква отців Василіян у Києві має добрі перспективи стати ще одним важливим духовним осередком нашої Церкви на Сході України.

Сподіваємося, що зерна духовності, які засіватимуть отці Василіяни у Києві, рясно зродять у майбутньому на Східній Україні.

З МОНАШОГО ЖИТТЯ

ДУХОВНА ВІДНОВА У ЛУЦЬКУ

Єдиний монастир у м. Луцьку – це василіянська місійна станиця св. Василія Великого по вул. Карпенка-Карого, 5. Нині там трудяться о. Дмитро Григорак, ЧСВВ і бр. Варнава Чаплінський, ЧСВВ.

З 11 по 14 січня у Луцьку проведено триденні реколекції під проводом о. Йосафата Воротняка, ЧСВВ на тему: "Чесноти в житті християнина". Також відбулася зустріч о. Йосафата з викладачами та студентами Луцького державного університету. При станиці діє молодіжна християнська організація УМХ, яка має своє видання. На сам празник св. Василія Великого у церкві отців Василіян св. Літургію правили з о. місіонером ще п'ять священиків. Також були присутні на ній два православні священики (УАПЦ і УПЦ КП), які були і на святковій трапезі.

Після св. Літургії хор дітей з православного собору, що належить Київському патріархату, виконав ряд колядок. Усе це є наочним прикладом зближення обох конфесій у цьому місті.

У Луцьку, крім василіянського, ще діє монастир сестер Згромадження св. Йосафата. Іншу Греко-католицьку парафію у цьому місті очолює о. Роман Бегей, декан Луцький Києво-Вишгородського екзархату.

РІЗДВЯНІ БОГОСЛУЖЕННЯ У СОБОРІ СВ. ЮРА

Різдвяне повечір'я з Литією було відслужено 6 січня пізно ввечері єпископом-помічником глави УГКЦ Любомиром Гузаром у архикатедральному соборі св. Юра м. Львова. Архиєрейською Службою Божою у тому ж храмі 7 січня о 0.30 год., яку відправляв Кир Любомир Гузар у співслужінні з єпископом-помічником Львівським Кир Юліаном Ґбуром, Протоігуменами отців Василіян, отців Редемптористів в Україні, ієромонахами і священиками, започатковано різдвяні святкування і відзначення ювілейного року.

У змістовній проповіді владика Любомир наголосив на важливості приходу Сина Божого у людському тілі на цей світ. Своєю спасительною місією Ісус Христос повернув людям можливість знову стати дітьми Божими, громадянами неба. На Архиєрейській св. Літургії були присутні численні монахині, в тому числі генеральна настоятелька Згромадження СНДМ с. Дженіс Солюк, а також багато вірних. Катедральний хор собору св. Юра прекрасно співав під час цієї Служби Божої. Вона транслювалася на першому каналі Українського телебачення.

ДІТИ ЗІ СХОДУ НА ЗАХОДІ УКРАЇНИ

Цього року у Львові та на Львівщині гостювали **діти з Кривого Рогу** з 3 по 9 січня. Спершу перебували кілька днів у Львові, подивляючи красу храмів, захоплюючись різдвяними дійствами. На Святу вечерю прийняли цих 26 дітей парафіяни м. Стебник завдяки старанням пароха місцевої церкви о. Петра Герилюка-Купчинського. Гості були дуже задоволені перебуванням під час Різдвяних свят на наших теренах.

Під проводом о. Онуфрія Репецького, ЧСВВ, настоятеля василіянської місійної станиці у смт. Покотилівка на Харківщині, 6 січня прибуло **35 юних харків'ян**. Вони гостювали у м. Кристинополі на Львівщині. У місцевому Палаці культури 7 січня поставили вони виставу "Різдвяна ніч" за мотивами повісті М. Гоголя.

На другий та третій день Різдвяних свят гості з Харкова виступали у палаці ім. Гната Хоткевича у Львові на Підзамче. 8 січня ввечері вертеп поставили брати з Крехівського монастиря отців Василіян. Майже 40 монахів були задіяні до постановки цього різдвяного дійства. Опісля група братів з Крехова та Золочева заспівала ряд колядок. Того вечора юні харків'яни завершили святкову програму виставою "Різдвяна ніч" за М. Гоголем. Зал Палацу був вщент заповнений глядачами.

9 січня діти з Харкова у тому ж Палаці поставили розважально-циркову програму. Парафіяни з василіянських церков Львова одразу ж після концерту прийняли дітей з їх дорослими наставниками до своїх домівок. У гарному різдвяному настрої гості зі Сходу України оглянули чудово прикрашений у різдвяний період центр міста.

У ці дні місто Лева відзначалося надзвичайною святковою атмосферою. Біля пам'ятника Т. Шевченка виступали вертепи зі Львова та цілої області, перед гарно прикрашеною ялинкою біля оперного театру чудово колядували люди різного віку. Відбувалася і міжнародна акція "Коляда 2000".

Парафіяни церкви св. Андрія прославляли колядами прихід Божого Сина у світ біля фігури Пресвятої Богородиці у центрі Львова.

ВІДГУК ПРО ПЕРЕБУВАННЯ В КРИСТИНОПОЛІ ГОСТЕЙ ЗІ СХОДУ УКРАЇНИ

Метою приїзду наших друзів зі Сходу України було бажання подивитися, як святкують Різдво в наших родинах на західних теренах України.

З нетерпінням чекали їх діти з тих сімей, що зголосилися взяти харківчан до себе на свята.

Приїжджі 6 січня познайомилися з монастирем отців Василіян у Червонограді, а також відвідали середню школу № 4, де директором є Є. Й. Сав'як. Після цього харків'яни пішли з дітьми по домівках, щоби разом сісти до Святої вечері.

В день Різдва Христового гості побували на Святій Літургії, подивилися виставу "І в темряві світло сяє", яку поставили сестри Служебниці НДМ разом з Марійською дружиною.

Наступного дня, 8 січня, гості були присутні на Службі Божій, яку відправив о. Онуфрій Репецький ЧСВВ, а в дарунок від господарів отримали духовну літературу.

Щиро дякуємо Господеві, що ми мали можливість відсвяткувати Різдво разом з дітьми Східної України.

Проводжаючи їх додому, ми бажали щасливої дороги і запрошували: "Приїжджайте до нас ще".

М. ІВАНЧАК,
м. Кристинопіль

ЮВІЛЕЙ БОГОПОСВЯЧЕНОГО ЖИТТЯ

У цьому році в Римі в торжественний спосіб відзначають великий ювілей різні категорії вірних Католицької Церкви. Так, наприклад, першого і другого лютого відзначають ювілей 2000-ліття християнства богопосвячені особи, тобто монахи і монахині. В програмі запланована спільна молитва і зустріч богопосвячених осіб із Святійшим Отцем.

Як відомо, у Католицькій Церкві діють більше, як 100 різних чоловічих монаших Чинів і Згромаджень. У нашій Церкві є отці Василіяни, Редемптористи, Студити, Салезіяни, Згромадження Воплоченого Слова, Андрія Первозванного тощо. Всіх монахів й ієромонахів у цілому світі є більше, як півмільйона. Радує факт, що у колишніх соціалістичних країнах зростає число покликаних до монашества.

Щодо жіночих Чинів та Згромаджень, то їх вдвоє більше, тобто понад 200. А кількість монахинь приблизно один мільйон. В Україні є 13 різних Згромаджень УГКЦ і біля 10 – Римо-Католицької Церкви.

У Католицькій Церкві, зокрема у XX ст., розвинулись безгабітові Згромадження – інститути богопосвяченого життя. У нас, наприклад, є "Мілес Єзу" (Воїнство Ісуса). Про них ми писали в минулому числі часопису.

Редакція "Місіонаря" вітає всіх монахів і монахинь з ювілеєм богопосвяченого життя і просить всіх наших читачів молитися за численні і ревні покликання до Чинів і Згромаджень Католицької Церкви, зокрема, в Україні.

ЗГРОМАДЖЕННЯ ОТЦІВ САЛЕЗІЯН У СВІТІ ТА В УКРАЇНІ

Засновником Згромадження отців Салезіян є св. Іван Боско (1815-1888). Його в народі здебільшого називали Дон Боско. Він вибрав як взірцевого покровителя для свого Згромадження св. Франціска Салезія, який відзначався лагідністю і добротою. Звідти виникла назва "Салезіяни". Вони є латинського обряду. Мають свої доми майже в кожній країні світу (біля півтори тисячі), де нараховується біля 17 тисяч членів Згромадження. Займаються в основному з молоддю. Мають свої школи, де виховують в релігійному та моральному дусі тисячі юнаків. Сестри Салезіянки займаються вихованням дівчат.

Теперішнім архимандритом отців Салезіян є Іван Едмундо Веккі, аргентинець, який служить у Римі.

Засади, які покладені в основу праці отців Салезіян – це виховувати молодь, "любити те, що молодь любить", як навчав Дон Боско. Крім релігійного виховання, що є основою морального виховання, вони займаються з молоддю – спортом, музикою, співами, провадять прогулянки, прощі і різні ігри. Залучають теж юнаків до співпраці, щоб виховувати молодь. Вони мають назву "аніматори", заохочуванці і допомагають Салезіянам зробити з молодих людей "добрих християн і чесних громадян", згідно з гаслом Дона Боско.

Монахи-салезіяни мають членів східного обряду, які працюють в Аргентині і в Україні. В Аргентині є тільки два отці Салезіяни, що мають дві парафії і працюють з вірними, зокрема з молоддю. В Україні є салезіянська спільнота, що має свій осідок у Львові. Там діє одна парафія з п'ятьма священиками і з двома клириками-студентами. Настоятелем спільноти є отець Василь Сапеляк. Також у Львові з отцями Салезіянами живе єпископ-емерит з Аргентини Кир Андрій Сапеляк. Праця з молодддю приносить добрі плоди. Вони розпочали будувати при парафії дім для молоді.

В селі Оброшино біля Львова існує вже п'ять років невеликий салезіянський приновіціят. Щорічно приходить туди кілька юнаків, щоб підготуватись до вступу на новіціят. Кілька молодих монахів є на студіях філософії, а три вже розпочали студії теології.

о. Василь КОРОЛЬ, Салезіянин

На світлині: о. Василь Король (у першому ряді) з дітьми

ОБЛЕЧИНИ СЕСТРИ СЛУЖЕБНИЦІ

Радісну подію переживали нещодавно сестри Служебниці НДМ з Югославії: їх монашу спільноту поповнила ще одна молода черниця. В храмі с. Стребічова Мукачівського району була відправлена урочиста Свята Літургія, яку співслужили о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ, о. Мартин Хабурський ЧСВВ, місцевий парох о. Михайло Прицький і о. Михайло Антоняк – парох села Крукавець Самбірсько-Дрогобицької єпархії УГКЦ. Під час Служби Божої відбулися облечини с. Емануїли (Наталії) Кіндзерської з Чорткова, які провів о. Мартин Хабурський, ЧСВВ (тепер студіює в Римі). Отець Мартин проводив також реколекції для сестер.

З причини воєнних дій новіціят з Югославії був перенесенний у Мукачево. Тому у цьому місті отримують духовний вишкіл кандидатки і новички Югославської Віце-провінції сестер Служебниць НДМ.

На облечинах була присутня Провінційна настоятелька з Югославії с. Надія Воротняк, магістра с. Юлія Бойчук, всі новички й кандидатки та інші сестри.

В цей же день перші святі обіти Господеві склали сестри Йосафата Марунчак, Мартина Кмита та Діана Олеар.

На світлині: о. Мартин Хабурський, ЧСВВ дає вервицю в. Емануїлі Кіндзерській.

ВЕРВИЦЯ В ЖИТТІ ХРИСТИЯНИНА

(Продовження. Початок у № 1 за 2000 р.)

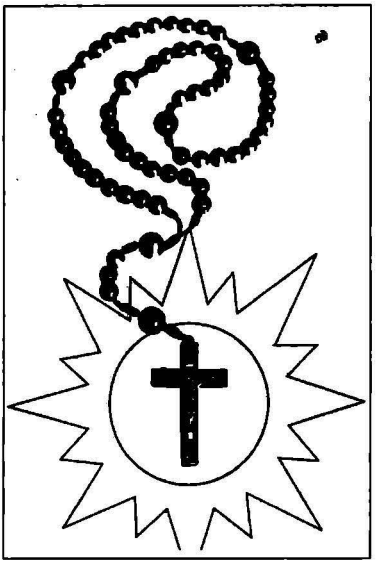

Якраз у молитві на вервиці маємо ці засади і тому Святійший Отець Павло VI назвав вервицю "сторожем Євангелії".

До розповсюджування вервиці спричинилися різні монаші Чини і Згромадження. Коли в другій половині XVI століття турки почали загрожувати Європі і християнству, було зорганізовано проти них оборону. Папа Пій V наказав у цілій Церкві розпочати молитву на вервиці, постити і організовувати процесії, в яких він у Римі особисто брав участь. Турки, що мали військову перевагу, були розбиті. Перемогу було приписано заступництву Матері Божої – Цариці Вервиці.

В тих часах, коли тільки поодинокі люди вміли читати, вервичка була молитвою всіх, вона була цінною тим, що поєднувала молитви "Отче наш" і "Богородице Діво" з розважаннями над таїнствами з життя Ісуса Христа і Діви Марії. Сьогодні теж ця молитва дуже практична, тому що не потребує ні освіченості, ні світла. Вервицю можна відмовляти завжди і всюди, наприклад, під час подорожі, в часі безсонних ночей, під час хвороби і у багатьох інших життєвих випадках.

Протягом століть, як і сьогодні, вервицю відмовляють не тільки прості люди, але і Папа, єпископи, священики, монахи і монахині, вчені.

Молитва на вервиці завжди офіційно визнавалася Апостольською столицею. До часів Папи Лева XIII († 1903 р.) 35 Пап видало 135 Апостольських листів про вервицю, а наступні Вселенські Архиєреї гаряче заохочували і заохочують до молитви на вервиці.

Папа Пій IX щоденно збирав своє оточення для спільної молитви на вервиці. Папа Іван XXIII від юних літ свого життя відмовляв щоденно цілу вервицю. Розумів значення цієї молитви і тому в Апостольському листі від 29 вересня 1961 р. подав багато практичних повчань щодо молитви на вервиці.

Папа Павло VI звернув увагу на те, що молитва на вервиці не суперечить св. Літургії. Літургія її перевищує за значенням, але вона доповнює Літургію і підготовляє до св. Літургії. Тому помиляються

ті, які хочуть усунути молитву на вервиці з життя Церкви.

Кожен християнин нехай застановиться над своїм життям і своїм ставленням до молитви на вервиці. Вона навчає нас правдам віри, а одночасно випрошує чесноту св. віри. Без Божої допомоги, без Його ласки є неможливо віднайти віру. Цю допомогу отримуємо також і у молитві на вервиці.

Як молитися на вервиці?

Є багато способів молитися на вервиці. Наведемо найтрадиційніший спосіб.

Беремо в руки вервицю, робимо на собі знак св. хреста і цілуємо хрестик на вервиці. Згодом промовляємо молитву до Святого Духа "Царю небесний".

На першому великому зернятку відмовляємо молитву Символ віри "Вірую".

На наступних трьох зернятках відмовляємо молитву "Богородице Діво...", щоб утвердити свою віру, укріпити надію і збільшити в серці любов до Бога і ближнього.

Після того промовляємо "Слава Отцю і Сину і Св. Духові..."

Таємниці вервиці

Пригадуємо собі відповідну таємницю вервиці і стараємося її застосувати до нашого щоденного життя, до праці, наших проблем, тілесних і духовних, до терпіння і радості, роблячи відповідні постанови.

Після цього висловлюємо намір, в якому будемо молитися. Намір слід робити перед кожною десяткою вервиці. Інколи можемо зробити один намір на всі п'ять таїнств.

На великому (окремому) зернятку вервиці проказуємо молитву "Отче наш".

На десяти зернятках відмовляємо десять разів "Богородице Діво", потім проказуємо: "Слава Отцю і Сину і Св. Духові..."

Вкінці кожної десятки слід проказувати так звану молитву Фатімської Матері Божої: ***"О наш Ісусе, прости нам наші гріхи, охорони нас від пекельного вогню, візьми до неба всі душі, та поспіши з особливою допомогою до тих, котрі найбільше потребують Твого милосердя".***

В такий спосіб відмовляємо частину вервиці – 5 таємниць, або цілу вервичку – 15 таємниць. Таємниці вервиці пригадують нам п'ятнадцять важливих подій з життя Ісуса Христа і Діви Марії, тобто правди віри.

Ми віримо в них і приймаємо їх, хоч ніколи їх досконало не зрозуміємо.

З цього походить назва "Таємниця вервиці". Вервиця поділяється на 15 таємниць.

Радісні таїнства

1. Благовіщення Пречистої Діви Марії.
2. Відвідини Єлисавети.
3. Різдво Христове.
4. Стрітення Господнє.
5. Віднайдення 12-літнього Ісуса в Єрусалимській святині.

Страсні таїнства

1. Молитва Ісуса в Гетсиманському саді.
2. Бичування Ісуса Христа.
3. Накладання тернового вінка.
4. Хресна дорога Ісуса Христа.
5. Смерть Ісуса Христа.

Славні таїнства

1. Воскресіння Господнє.
2. Вознесіння.
3. Зіслання Св. Духа.
4. Успіння Пресвятої Богородиці.
5. Коронування в небі Пречистої Діви Марії.

Розважання над життям Ісуса Христа і Пречистої Діви Марії є важливими для християнина. Їхні слова і діла є для нас школою життя, вказівкою на те, як маємо себе поводити в різних випадках особистого, родинного і суспільного життя. В такий спосіб ми застосовуємо в щоденному житті правди віри, над якими розважаємо у таємницях вервиці. Наше життя єднаємо з життям Ісуса і Марії, а також з життям цілої Христової Церкви.

Роблячи наміри, в яких будемо молитися, потрібно завжди пам'ятати про актуальні потреби Церкви Христової, Святійшого Отця, нашого народу і християнських родин, варто згадати і про тих, котрі відійшли у вічність. Дуже важливо є молитися у певному намірі, бо тоді вервиця стає молитвою живою, яка пов'язує особисте і суспільне життя.

Над радісними таємницями розважаємо у понеділок, вівторок і четвер, над страсними – у середу і п'ятницю, над славними – у суботу та неділю. Однак порядок таємниць можна змінювати відповідно до духовної потреби. В Різдвяному часі ми можемо щодня розважати над радісними таїнствами, під час Великого посту – над страсними, у Великодньому часі – над славними.

(Далі буде)

бр. Ігнатій МОСКАЛЮК, ЧСВВ

ПОГЛЯД У МИНУЛЕ

(Закінчення. Початок у № 1 за 2000 р.)

Третя доба (новітня)

16–17 століття

У тих двох віках помічаємо немало подій, що негативно позначилися на розвиткові християнства у цілому світі. По-перше, це відступництво колишнього католицького ченця Мартина Лютера від Вселенської Церкви та його виступ з 95-ма тезами, прибитими 1517 року на дверях віттенберзької церкви (Німеччина). М.Лютер заклав основи для розвитку протестантизму – третьої вітки християнства. Ця доба відома під назвою Реформація. У Швейцарії набуло визнання вчення Цвінглі, а потім Жана Кальвіна, у Франції масово поширюється гугенотство. Вартоломіївська ніч (1572 р.) була трагічною сторінкою у взаємовідносинах між католиками і протестантами у цій країні. У 1534 році до "родини" протестантських Церков долучилася англіканська (Англія), бо місцевий король розірвав зв'язки з Римом, проголосивши себе главою Церкви. В Англії мученицькою смертю за католицьку віру загинув відомий письменник Томас Мор (зараз святий). Загалом протестантизм підірвав віру в Бога і надав першість людському розумові.

Серед новозаснованих монаших Чинів тієї доби найважливішим було Товариство Ісуса (фундатор – св.Ігнатій Лойола). Ці монахи більше відомі як єзуїти. Вселенська Церква потребувала тоді кардинальних реформ і вони стали можливими після Тридентського Собору (1545–1563 рр.). Завдяки географічним відкриттям розвивається місійний рух. Св.Франциск Ксаверій проповідував Боже Слово в Індії, Азії, Америці та Китаю, а інші отці Єзуїти поширювали Христову науку у Південній Америці.

18–19 століття

Тут знову з'являються спроби знищити християнство. На початку 18 ст. засновано таємну організацію масонів, що взяла собі за мету підірвати авторитет Церкви. Французька революція 1789 року ще більше посприяла поширенню безбожництва у Європі та світі загалом. Прихід Наполеона Бонапарта до влади у Франції поклав початок новим взаємовідносинам між Ватиканом і католицькими державами. Так, у 1801 році підписано т.зв.конкордат між Апостольською столицею і Францією, згідно з яким Католицька Церква знову отримала свободу. Подібні конкордати між Римом і деякими європейськими країнами існують і сьогодні. У 1829 році в Англії уряд зрівняв у правах католиків з англіканами. Після 1830 року у Франції відбулося релігійне відродження. 1848 рік відомий "весною народів" – чимало європейських націй звільнилося від авст-

роугорського панування. Папа Пій IX прихильно поставився до національно-визвольного руху в Італії. 1850 року відновлено католицьку ієрархію в Англії.

У 1869–1870 рр. відбувся I Ватиканський Собор. На нього Папа запросив також усіх єпископів Церков східного обряду і закликав протестантів та інших некатоликів до повернення у лоно Вселенської Церкви. На цьому Соборі було затверджено "догму непомильності", згідно з якою Папа, маючи найвищу апостольську владу, є непомильним вчителем у справах віри і моралі.

На світлині: Папа Іван XXIII і Кир Йосиф Сліпий 10 лютого 1963 р.

У 1891 році Папа Лев XIII оприлюднив енцикліку "Рерум новарум". Це був фундаментальний погляд Вселенської Церкви на суспільне питання, яке у 19 ст. стало актуальним для багатьох країн світу у зв'язку зі значними змінами в економічній сфері. Церква стала в обороні найбільш незахищених соціальних верств.

20 століття

Воно стало не лише для Церкви, але й для цілого людства, мабуть, найтрагічнішим. Перша світова війна (1914–1918) принесла матеріальну і духовну руїну. Більшовицький переворот у Росії у 1917 році поклав початок майбутнім переслідуванням не лише католиків, але й представників інших віровизнань у радянській імперії (офіційна назва – СРСР). Спершу комуністичний лідер Ленін, а згодом "вождь народів" Й. Сталін боролися з релігією. Відомим гаслом більшовиків було те, що "релігія – опіум для народу". Друга світова війна (1939–1945) завдала нового лиха усім державам світу. Відомо, що нацисти переслідували і знищували євреїв. Вселенська Церква стала на їх захист.

Серед найвизначніших Пап цього століття варто загадати Пія X, Пія XI, Пія XII, Івана XXIII, Івана Павла II. Останній – поляк за походженням упровадив Вселенську Церкву в третє тисячоліття.

У 1962–1965 рр. відбувся 2 Ватиканський Собор, на якому впродовж чотирьох сесій прийнято 16 конституцій, декретів і декларацій. Своєрідним гаслом Собору стало "аджорнаменто" – оновлення Церкви відповідно до вимог часу.

У грудні 1989 року радянський президент Михайло Горбачов зустрівся з Папою Іваном Павлом II. Було домовлено про відновлення дипломатичних відносин між Москвою і Ватиканом після майже 70-літнього протистояння.

Наприкінці 80-их–на початку 90-их років у країнах т.зв.соцтабору

та у республіках радянської імперії розпочинається релігійне відродження, яке триває до сьогодні.

У даній публікації ми звернули увагу лише на основні події і факти з історії Вселенської Церкви, яка, незважаючи на усі історичні перипетії – переслідування, невизнання світською владою, розколи – була спасенним засобом для багатьох християн у бурхливому світі. Очевидно, третє тисячоліття теж не буде легким для Христової Церкви, але ми, християни, живемо надією, що болючі рани загояться.

Ігор СКЛЕНАР

ЮВІЛЕЙ о. СЕВАСТІЯНА САБОЛА, ЧСВВ

У рамках заходів до 2000-ліття Різдва Христового Клуб української греко-католицької інтелігенції, видавництво отців Василіян "Місіонер" і Бібліотека діаспорної літератури у Львові привернули увагу до творчості найстарішого українського католицького поета і публіциста о. д-ра Севастіяна Сабола, ЧСВВ. 90-літній ієромонах, відомий в літературних колах під псевдонімом Зореслав, був капеланом Січових Стрільців Карпатської України. Після Другої світової війни він сприяв переходу частин УПА через Чехословаччину на Захід. Рятуючись від комуністичної розправи, о.Сабол якимось чудом перебрався до Риму, а відтак до Сполучених Штатів Америки. Нині він живе в монастирі ЧСВВ в Детройті, є членом Наукового Товариства імені Шевченка. Поетичні збірки Зореслава високо оцінили такі відомі літератори й критики як Євген Маланюк, Богдан Кравців. По численних періодичних виданнях опубліковано і богословські статті о. Сабола. На жаль, в Україні творчість Зореслава майже невідома. Кілька книжечок – духовних роздумів видало видавництво отців Василіян "Місіонер". З окремими віршами Зореслава познайомила "Антологія релігійної поезії", що вийшла недавно у львівському видавництві "Світ".

В бібліотеці діаспорної літератури м. Львова на проспекті Шевченка, 13 нещодавно було зорганізовано виставку, присвячену 90-літтю Зореслава (о. Севастіяна Сабола). Під час відкриття виставки про його життя і творчість розповів журналіст Кость Чавага. Своїми спогадами про зустрічі з ювіляром поділилися голова Клубу греко-католицької інтелігенції Іван Гречко і о. Василь Зінько, ЧСВВ. Відомий історик Іван Паславський та інші промовці порушили питання про популяризацію творчості Зореслава та вшанування і належне відзначення о. Сабола з боку Української держави, бо він утверджував нашу національно-релігійну свідомість на Закарпатті.

Любов РУДИК

P.S. З нагоди 90-ліття життя, 75-ліття вступу до Василіянського Чину, 65-ліття священства, редакція "Місіонаря" бажає о. Севастіяну Саболу, ЧСВВ щедрих Божих ласк і многих літ!

ОБРЯДОХВАЛЬСТВО

Питання обрядовості є дуже актуальним і до нього по-різному ставляться у нашій Церкві.

Пропонуємо вашій увазі інтерв'ю з о. Василем Зіньком, ЧСВВ, колишнім редактором часопису "Місіонар". Воно є слушною реакцією на статтю о. Ігоря Царя, який порушив питання обрядовості на сторінках газети "За вільну Україну" (1999 р.). Сподіваємося, що дане інтерв'ю задовольнить запити багатьох читачів і сприятиме розв'язанню деяких полемічних питань щодо обрядовості.

– Преподобний отче Василію, яка Ваша думка щодо статті о. Ігоря Царя про обряд?

– Спочатку хочу пояснити значення деяких слів. Слово *"рітус"* з латині означає "обряд", тобто спосіб відправи, форму богослужінь.

Слово *"латрія"* з грецької перекладається як "почитання", яке тільки належиться Богові.

Слово *"дулія"* з грецької – це почитання ангелів, святих людей, в тому числі Пресвятої Богородиці, а також святих ікон і святих речей.

У Католицькій Церкві культ Пресвятої Богородиці називається *"гіпердулія"*, а культ св. Йосифа – *"протодулія"*. У згаданій статті о. Ігоря навіть обряду надається "дулія", отож виходить "рітодулія" (обрядопочитання).

Твердження, що без збереження істинного "восточного обряду" не буде нашої Церкви і народу і все прийде до руїни, вважаємо за нонсенс.

– А що Ви вважаєте за найважливіше для Церкви і народу?

– Ми вважаємо і твердимо, що спасіння людей, тобто Церкви і народу, залежить від Божої благодаті, яка спливає на вірних через Святі тайни, Божественну Літургію, додержування Заповідей Божих, через слухняність учительському уряду Церкви, а не від форми відправи, тобто обрядовості.

– У чому, на Вашу думку, перенаголошено на важливості обряду у згаданій статті?

– Читаючи цю статтю, можна зрозуміти, що:

– якщо не долиєш кип'ятку (теплої води) до чаші, то, начебто невартісною є Служба Божа (кип'яток до чаші додається з практичної причини – часом замерзають святі тайни в чаші, отож теплота має практичне, а не догматичне значення).

– якщо не приймеш св. Причастя стоячи, то воно буде майже не вартісне. (Так само не потрібно йти в другу крайність, мовляв не

вартісне воно, якщо не прийняти його навколішки).

– якщо не вживаєш слова "православний", то начебто відлучений від християнської громади.

Якже ж погодитися з такими думками?

– Поряд з тим слід зауважити, що слово "православний" знаходимо у Служебнику та інших літургічних книгах. Що Ви думаєте з цього приводу?

– Слово "православний" має пейоративне, тобто несприятливе значення для певної частини християн, зокрема у Галичині. Воно нагадує їм те православ'я, яке нав'язували насильно російські правителі Катерина II, Петро I, а у новітню добу – отець Г. Костельник, Й. Сталін і виконавці його волі. Вважаємо, що поки живе та генерація наших вірних, завдяки якій вижила у підпіллі та відродилась наша Церква 10 років тому, не слід вживати цього слова у Богослужіннях. Отже, вважаємо, що вживання слова "православний" під час Служби Божої ще не на часі.

– Отче Василію, як Ви думаєте, чи невживання слова "православний" не вважатиметься виявом непослуху Церкві, тому що більшість ієрархів УГКЦ каже вживати його?

– Не всі владики нашої Церкви кажуть це двозначне слово вживати. Засада пасторальної второпності завжди була важливим принципом Христової Церкви. Ми її дотримуємось, коли у Літургії кажемо: "Всіх вас християн..." Хіба це не краще? Адже така думка не виключає нікого, а об'єднує всіх християн: католиків, православних і навіть протестантів.

– Що, на Вашу думку, потрібно зробити, щоб не було розбіжності у поглядах на обрядові питання в середовищі самої УГКЦ?

– Вважаю, що потрібно фундаментально вивчати наш український обряд. Ми не повинні лякатися чогось нового чи запозиченного з інших обрядів, оскільки воно благодатно діє на духовний зріст наших вірних. Ось, наприклад, було б дуже добре, коли б уважалися Молебні, Хресна дорога, вервиця такими ж вартісними, як і Акафісти, чотки, Утреня, Вечірня тощо.

Церква ніколи не гальмувала природний розвиток своїх Богослужінь, оскільки вони сприяють духовному зросту вірних, передовсім молоді. Вважаємо, що не можна миритись з "кілометровими" відправами. Храми порожніють і ті, які витримують до кінця, не думають передовсім про Боже Слово, але про швидке закінчення відправи.

Отож, якщо наші владики дозволили скоротити Святу Літургію, то настав час це рішення застосувати.

– Щиро дякуємо за інтерв'ю.

Розмову вела Ольга КРАК

ЗАГАДКА ОДНІЄЇ СІМ'Ї

Я познайомився з Людвігом на одному з селянських дворів неподалік озера Хімзее. Він зі своєю групою робітників з Мюнхена шукав місце для спочинку у копиці сіна, в той же час я з приятелями робив те ж саме. Наступного дня ми знову зустрілися на св.месі. Людвіг приступив до св.Причастя.

"Це мусить бути добрий чоловік", – міркував я собі. Через деякий час ми знову зустрілися. Це було свято католицької молоді у нашій дієцезії. Через цю несподівану зустріч ми, сповнені радості, привіталися. При наступній зустрічі я познайомився з деякими його братами, які були активістами молодіжного руху і ми стали друзями.

Одного разу Людвіг розповів про лихоліття Другої світової війни, які він пережив у Росії. На його думку, це було чудо, що він повернувся додому живим. Після невдалої атаки одного разу він повз під прицільним вогнем російських багнетів від одних поранених до інших. Але жодна куля не влучила у нього. Під час того, як Людвіг перев'язував свого пораненого товариша, той своїм масивним тілом зберіг його від неминучої смерті. Під час свого повернення він з товаришами по зброї потрапив в оточення. Усі загинули в тому нерівному бої. Людвіга російські солдати не зауважили і перебігли попри нього. Лише він залишився живим з усієї роти.

Також інші п'ять братів були через свій молодий вік непридатними до воєнних дій. Майже всі вони стали активними діячами у католицькому русі, зокрема, як апостоли-миряни "Легіо Маріе" або як провідники інших католицьких спільнот. Один з братів готувався стати священиком, хоч мав пізнє покликання.

Часто мені приходила така думка: на цій сім'ї очевидно спочивала особлива Божа благодать – шестеро братів пережили війну і залишилися живими. Майже усі вони життєві, правдиві "апостоли". Усі мали здорові сім'ї, дітей, власні хати. Я ще не зустрічав сім'ї з такою Божою благодаттю.

Одного дня отримав відповідь на це питання, коли відвідав матір цих шести братів у її простенькому помешканні. Після короткої розмови вона показала на стіну, де висіла вже стара ікона Пресвятої Богородиці, величиною як поштова листівка. Знявши її, мати розповіла таке: "У гітлерівські часи ми багато чого пережили. Мій чоловік не змушував своїх дітей ставати членами "Hitlerjugend" (пронацистська молодіжна організація – прим.перекл.). Тому ми три рази змінювали школу для хлопців. Ми, батьки, отримували "запрошення" прийти у школу і при нашій присутності дітей прослуховував весь клас, після чого їх проголошували ворогами держави. Усією сім'єю ми вирішили ревно молитися до Небесної Заступниці, і благали її про опіку у ці нелегкі для нас та цілої Німеччини часи. Навіть записали всі імена сім'ї на звороті ікони, подібно як це був зробив майже три століття тому один високоповажний діяч фон Байєр. Таким чином, ми в особливий спосіб посвятилися опіці Божої Матері..."

Жінка повернула на зворотній бік ікону, аби я переконався у правдивості її слів. Дійсно, там були імена батька, матері та шістьох братів. Після цього мені стало цілком зрозуміло, чому дана сім'я відчула правдиву Божу благодать...

За матеріалом католицького двотижневика "Швайцерішес католіше зонтагблатт"(№16, 1997р.)

СПОГАД ПРО о.КОНСТЯНТИНА СТИСЛОВСЬКОГО, радника митрополичої консисторії

Боже Провидіння не опустило переслідуваних греко-католиків в Україні у другій половині 20 ст. У той період існували підпільні семінарії. Одним з вихованців такої підпільної семінарії був автор цих рядків. Підпільний владика і одночасно Протоігумен отців Редемптористів бл. п. Филимон Курчаба запропонував нам з Петром Городецьким звернутись до о. Констянтина Стисловського. Той згодився бути нашим викладачем і ми почали відвідувати його у призначений час. Мешкав о. Констянтин із своєю старенькою мамою в невеличкому двокімнатному помешканні. Лекції його були не монотонні, а живі й цікаві.

Походив о. К. Стисловський з багатодітної священичої родини (4 хлопці і 5 дівчат). Батько його о. Микола був парохом у с. Дев'ятники біля м. Бібрки на Львівщині. Після закінчення богословських студій і висвячення у безженному стані о. Констянтин довший час обслуговував різні тимчасово вакантні парафії. Пізніше був призначений Митрополитом Андреєм Шептицьким радником митрополичої консисторії у Львові. Тож коли почалися переслідування нашої УГКЦ, о. Стисловський був арештований, як і багато отців. Тактика КДБістів в той час була така: "Спочатку арештувати, а потім "звинувачувати".

Допитували переважно вночі. Слідчий міняв час від часу тактику. То погрожував і кричав, то робився ніби лагідний і підступно запитував: "Ви часто були учасником нарад в святоюрських палатах. Що там говорили?". На це запитання о. Стисловський відповідав запитанням: "А що там є в цій папці, котра лежить на вашому столі?" "Не можу Вам про це сказати, це є секрет", — відповідав КДБіст. "Я теж не можу вам сказати, що говорили в святоюрських палатах, бо це теж є секретом"; — відповідав о. Констянтин. І все ж таки КДБісти, використавши шантаж, знайшли свідка, який дав свідчення про "злочини" о. Констянтина.

Про це отець розповідав нам так: "Душна, переповнена тюремна камера. До неї заштовхнули мужчину, який плакав як мала дитина. Коли деякі в'язні почали сміятись, то я дав цьому в'язневі місце біля себе і спитав його, чому він плаче. А він розповів про себе і сказав, що був вчителем. Повертався із німецького полону і КДБісти сказали йому, що пустять додому, коли дасть свідчення і підпише зізнання на одного священика, ніби той під час німецької окупації виступав із антирадянськими проповідями. Він підтвердив цю неправду, але додому його не пустили, а посадили до нашої камери.

"Не плач, це на мене ти свідчив, я тобі прощаю, але не будь більше таким нерозумним", – сказав о. Стисловський цьому бідному і обдуреному вчителеві (його подальша доля невідома). Завдяки таким нечесним і хитрим способам о. Констянтин був засуджений на довгі роки тюрми.

Порівнюючи теперішні міжконфесійні протистояння духовенства і мирян в Україні, згадується розповідь о. Стисловського про "тюремний екуменізм". Один православний священик запропонував о. Констянтинові взаємно висповідати один одного, бо невідомо, чи буде така можливість кожному висповідатись у священика своєї конфесії. І вони зробили це.

На волю, чи як жартома казали засуджені у "велику зону", о. Стисловський вийшов із підірваним здоров'ям. Але мусів таки влаштуватись "на суспільно-корисну працю", щоб заслужити пенсію, якої так і не дочекався. Працював він підпільно, як душпастир. Служив Св. Літургії, хрестив, сповідав, вінчав і навчав нас, кандидатів до священства.

"Священик, лікар і вчитель повинен ціле життя навчатись, не забувати за книгу. Бо коли забудете за науку, то будете переливати з пустого в порожнє", – навчав нас о. К. Стисловський.

В травні 1971 року він відійшов до вічності. У похороні взяли участь численні священики, парафіяни-підпільники і його учні. (Через рік померла і його старенька мати). Прощаючись з покійним, один із священиків і шкільний товариш сказав: "Констянтине, ти в житті був строгий до нас, товаришів, і до себе, але справедливий".

Поховали о. Стисловського на Янівському цвинтарі у Львові біля монахів Студитів, недалеко могил Січових Стрільців.

Тож спочиває він біля визначних сподвижників Церкви і борців за волю України. Хай би ці рядки спонукали усіх, хто дожив до кращих часів нашої Церкви, молитися за о. Констянтина Стисловського. Пам'ять праведника буде вічна, злих слухів він не лякається!

о. Роман КАСПРИШИН,
парох УГКЦ смт. Рудно

НАМ ПИШУТЬ

Христос народився!

Висловлюю подяку за заступництво перед Богом св. Юді Тадею. Віднедавна я почав набагато краще справлятися зі своїми обов'язками на робочому місці.

Моліться до цього Святого апостола!

Володимир ГАЛЬКО,
Львів

о. МИХАЙЛО ЖЕПЛИНСЬКИЙ – ДБАЙЛИВИЙ ДУШПАСТИР І ПАТРІОТ

Минулого року у парохії с. Наконечне Яворівського р-ну на Львівщині відзначали 100-річчя від дня народження отця Михайла Жеплинського, який 32 роки був парохом в цьому селі.

Він народився 27 липня 1899 року у с. Вороблевичі на Дрогобиччині у селянській сім'ї. Навчався у Дрогобицькій гімназії і останні роки там були особливо важкими, бо йшла Перша світова війна. Студента забрали до війська. Михайло воював на Італійському фронті. Згодом у 1918 році брав участь у листопадовому здвизі у Львові, вступив до УГА, виконував обов'язки інструктора у школі підстаршин у Самборі на Львівщині.

Будучи членом УВО (українська військова організація, з якої утворилась ОУН), підтримував зв'язок з колишніми офіцерами УГА, які допомогли йому при вступі у духовну семінарію.

Закінчивши у 1925 році Перемиську духовну семінарію, був висвячений і призначений завідателем храму у с. Хоробрів Сокальського повіту на Львівщині.

Перемиський єпископ УГКЦ, намагаючись зміцнити греко-католицькі парохії на Лемківщині молодими священиками-патріотами, направляє о. Михайла у лемківське містечко Криниця. Але там помирає його перший син Ростислав. Тоді о. Михайло разом з дружиною Наталею, щоб забути втрату, переїжджає до с. Завадка Риманівська біля Дуклі. Тут о. Жеплинський розгортає велику політичну та національно-просвітницьку працю. Він захоплюється народною творчістю лемків, записує пісні, обряди та звичаї, що лягли в основу виданих згодом робіт Івана Бугери «Українське весілля на Лемківщині, (Львів, 1936 р.) та Юліяна Тарновича «Матеріальна культура Лемківщини» (Краків, 1941 р.).

Серед особливих заслуг о. М. Жеплинського слід ще виділити організацію першої на Лемківщині української «Рідної школи» у присілку Кам'янці та першого дитячого садочку у присілку Абрамів.

У 1928 році о. Жеплинський призначається парохом церкви у с. Наконечне біля Яворова. В цей час свідомі українські патріоти цього села мучились у польських тюрмах. Але польська політика не злякала ні селян, ні їх пароха. Отець Михайло надає нового імпульсу Апостольству молитви, стає головою товариства «Луг», допомагає у діяльності товариств «Просвіта» і «Сільський господар». Разом з дружиною, активісткою «Союзу Українок», він організовує цікаві масові заходи (вечорниці, спільне споживання свяченого на Великодні свята, колядування).

Як учасник визвольних змагань, о. Михайло обирався членом Ради комбатантів українських січових стрільців та воїнів УГА Яво-

рівщини. У часі Другої світової війни неодноразово рятував своїх парохіян. Надавав допомогу воїнам УПА, сповідав поранених, хоронив воїнів-повстанців.

Після закінчення війни був переслідуваний більшовиками. Його синів Богдана та Романа вивезли на каторжні роботи до Сибіру.

Отець Михайло добре володів німецькою, польською, російською, латинською, грецькою і староєврейською мовами. Зібрав унікальну колекцію фотографій усіх церков Яворівщини. Відзначався високими моральними якостями.

Отож, не дивно, що святкування 100-річчя від дня народження о. М. Жеплинського стало великою урочистістю для парохії. Після святкової Літургії відбувся похід з процесією на могилу пароха та його дружини. Там відправлялась панахида. А ввечері у сільському Домі «Просвіта» відбувся вечір спогадів, були вивішені стенди та демонстрували кінофільм про життєву дорогу та працю о. Жеплинського. Чудово співав місцевий хор, жіночий ансамбль «Мрія». На вечорі були присутні сини о. Михайла з дружинами, внуки та правнуки, що також брали активну участь у підготовці святкувань.

Приклад любові до Бога та свого народу, яку засвідчив своїм життям о. Михайло Жеплинський, закарбується у пам'яті багатьох жителів с. Наконечне.

Богдан ЖЕПЛИНСЬКИЙ

НАМ ПИШУТЬ

Христос рождається!

Складаю щиросердечну подяку Ісусові Христові, Матері Божій Неустанної Помочі за отриману допомогу, а також окремо дякую небесним заступникам – св. Герарду, св. Терезі від Дитятка Ісуса та св. Франціску та деяким іншим. Завдяки заступництву цих Божих угодників я поступив у приватний ліцей ім. К. Шептицького.

Роман ШИМОН, м. Львів

Христос рождається!

Дякую св. Юді Тадею за заступництво перед Богом у безнадійних справах.

Оксана, смт. Рудно на Львівщині

Шановна редакціє!

У минулому році я зазнав несправедливого осуду. Видавалося мені, що життя вже закінчилось. Але я згадав про великого заступника – св. Юду-Тадея. Почав відмовляти до нього Дев'ятницю і буквально через день був повністю виправданий.

Нехай всі, хто перебуває у подібних ситуаціях, з повною довірою звернуться у молитві до цього Святого, який заступається за нас перед Богом.

З повагою
Ю. Р., м. Золочів

о. Василь МЕНДРУНЬ,ЧСВВ
(із збірника пісень "Крехівська Мадонна")

ДОСТОЙНО Є!

Достойно є, о Божа Мати,
Воістину достойно є,
Тебе, Вседіву, величати,
Молитися в Ім'я Твоє.

Приспів:
Тебе возносять вишні Сили,
Тобі вклонився Серафим,
Ти Бога-Слово нам зродила,
Тебе вітаєм разом з ним.

Достойно є, о Божа Мати,
Воістину достойно є
Тебе, Владичицю, благати,
Коли журба на сполох б'є.

Приспів

Достойно є, о Божа Мати,
Воістину достойно є
Життя Ісусові віддати,
Як Богу Ти дала своє.

Приспів

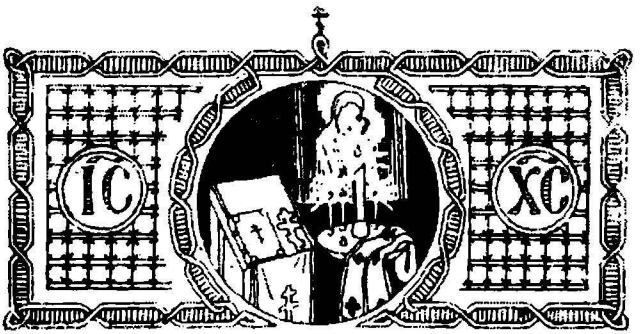

ДОСКОНАЛА КВІТКА

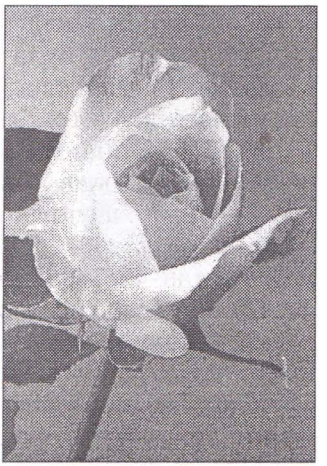

"Троянда – квітка Богородиці", – вважали перші християни. Ось одна з легенд про цю квітку.

Хлопчик сидів на ґанку невеликої хатини та спостерігав захід сонця.

Сутінки лиш торкнулися землі. Природа, наче неслухняне дитя, не хотіла коритися велінню сонця, що котилося за обрій. Так і буяла своєю неповторною красою: вітер оживляв квіти й трави, її пахощі поєдналися у повітрі у дивовижний ароматний букет, який стрічкою вінчало море. Його подих відчувався навіть тут, за декілька миль.

"Яке величне це Боже творіння – природа! Яке багатогранне, різноголосе, барвисте і запашне... Непізнане, так і промовляє: "Я – велика таємниця Творця. Диво!"

Ця картина відізвалася в душі малого Ісуса мелодією, де звуки поєднувалися у таку ж дивовижну гармонію. Це був гімн красі, прослава величі та просто дитяче щастя.

Йосиф вже закінчував роботу: складав під навіс гладенько витесані дошки, ховав до груботканої торбини інструменти.

Він втомився. Рукою обтер чоло. Але його обличчя стало лагідним, коли зустрівся поглядом з дитиною. Йосиф посміхнувся.

– Швидко ви з мамою справилися з цією грядкою.

Рукою показав на свіжоскопаний клаптик землі під вікном.

– Мама дозволила мені посадити квіти!

– Тепер якраз слушний час. Сонце опускається – не спалить насіння.

– Клич маму! – сказав Йосиф.

Зраділий хлопчик щосили побіг до хатини.

"Він слухняний, дуже слухняний!" – думав Йосиф. Але його турбувала недитяча зосередженість дитяти. Часто ці великі блакитні очі дивилися так, наче вміщали у собі весь світ і водночас так, наче розчинялися у ньому по сотні дивоцвітів...

Хлопчик тримав у долонях два глечики і з цікавістю у них зазирав.

– Мамо, які це квіти? – питав Ісус.

Марія посміхнулася до сина. Взяла у малого насіння і промовила:

– А яку б ти хотів?

Ісус замислився. Якби можна було, щоб в одній квітці він поба-

чив і промінь сонця, і морський приплив, і зірку з неба. А ще, ще красу маминого обличчя, щоб вона посміхалася до нього так, як могла тільки його найкраща в світі мати Марія. Але надто часто Ісус бачив беззахисність краси, бачив зло, що прагнуло її знищити... "Якби ця квітка була ще й сильною!" – мріяв хлопчик.

Але мамі він своєї мрії не сказав. Показав на сонце, що вже прощалося зі світом до ранку і промовив:

– Треба спішити: вже темніє!

Йосиф викопав ямки, Марія поклала туди насіння. Ісус загортав їх землею та шепотів до Бога своє прохання: "Щоб як зірка і як мамина посмішка..." З глечика підлив грядку і побіг додому, бо вже настав час вечірньої молитви...

Щодня Ісус спостерігав за грядкою, чекав і мріяв. Навіть накривав її білою маминою хустиною, коли йому здавалося, що сонце надто палюче чи вечір надто вітряний.

Хлопчик радів першим паросткам, першим листочкам, але ніхто не міг того знати, як билося його серденько, коли він побачив пуп'янок, перший твердий бутон...

"Ранок! Завтрашній ранок! Вона повинна розцвісти!"

Ісус прокинувся з першим променем. І додав до своєї молитви слова: "Будь-ласка, щоб як зірка в небі!" Підійшов до вікна із заплющеними очима. Несміливо їх відкрив і побачив промінь сонця, що відблискував у краплинах ранкової роси на пелюстках зоряно-білих, як хустина Марії квітів. Ісус вибіг надвір і підійшов до квітки, що за красою могла зрівнятися лише з маминою посмішкою. Квітка дихала чарівним ароматом та свіжістю і нагадувала білосніжний гребінь морської хвилі. Ісус з захопленням вперше торкнувся стебла...

– Але що це? – здивувався хлопчик, коли пальцем відчув гострі колючі шипи. – Її не так легко зламати! Вона захищена! Ніхто не зможе її скривдити! – радів Ісус.

Цілий день Пресвята Родина милувалася диво-квіткою, ще небаченою досі. А увечері Ісус підійшов до вікна і звів очі до зоряного неба. Він дякував своєму Отцеві за ще одне диво, ще одну таємницю. Потім глянув на грядку, щоб попрощатися до завтра з трояндою, бо так назвали квітку, і не повірив: своєю сліпучо-білою голівкою троянда сяяла у темряві, наче справжня зоря!

У давніх християн троянда мала особливе застосування. Багатьма мовами вервицю називають "вінком троянд", зокрема англійською – "розарі", чи чеською – "ружанець". Троянда – символ краси, любові та досконалості. І недарма перші вервиці робилися із справжніх троянд. Бо були призначені для того, щоб прославляти Божественну красу та виявляти у молитві найдосконаліше з почуттів – любов до Бога.

Романна АНТОНЮК

Втрата для нашої Церкви

11 грудня 1999 року на 30 році життя та 6 році священства помер греко-католицький священик Павло Кремінець – парох сіл Спасів і Перв'ятичі Зборівської єпархії на Львівщині. Він народився 9 липня 1969 року у с. Купичволя Жовківського р-ну на Львівщині у побожній родині. Влітку 1993 року закінчив Івано-Франківський теологічно-катехитичний духовний Інститут. У вересні того ж року прийняв священичі свячення з рук тоді ще єпископа-ординарія Івано-Франківської єпархії Кир Софрона Дмитерка, ЧСВВ. До своєї смерті ревно трудився у с. Спасів і Перв'ятичі, як парох та духовний наставник місцевої молоді. За словами о. Володимира Валевського, пароха с. Купичволя о. Павло відзначався добротою та життєрадісністю, незважаючи на важку серцеву недугу, яку мав ще з ранніх літ свого життя.

Про жертвенну працю з молоддю і його місійний запал згадує кореспондент української секції Ватиканського радіо Кость Чавага.

– Отець Павло належав до таких греко-католицьких священиків, яких небагато у нашій Церкві, особливо нині. Мав я щастя ближче з ним познайомитися під час приготувань до міжнародної прощі вервиці у Гошеві, у 1997 році.

– Я приречений, – спокійним голосом розповів мені в дорозі до Болгарії. Туди ми їхали запрошувати греко-католиків на вищезгадану прощу. Незважаючи на втому і недугу, о. Павло проявив велику турботу за духовне життя греко-католиків у Румунії, Болгарії і Угорщині. Він радів з приводу їх приїзду до Гошева. Також невтомно сповідав паломників цілу ніч. Цей священик надовго мені запам'ятався.

13 грудня 1999 року парастас у с. Спасові відправляв єпископ-ординарій Зборівський Кир Михаїл Колтун, ЧНІ. Похорон відбувся 14 грудня у с. Купичволя при великій кількості вірних, родини та 32 священиків.

о. Павла поховали біля місцевої, нещодавно посвяченої церкви у рідному селі. Він прожив коротке, але дуже гарне життя, виконуючи біблійні слова: *"Я став Його слугою за даром благодаті, якою Бог наділив мене..."*.

Вічная йому пам'ять!

Помер о. Павло Брицький

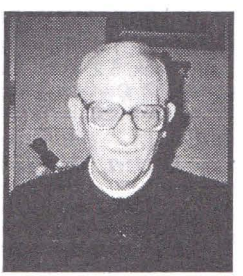

30 грудня минулого року відійшов до вічності о. Павло Брицький, визначна постать підпільної УГКЦ. Про цього жертвенного священика ми вже публікували статтю п. Лідії Купчик у № 4 за 1999 рік. Він був у числі тих лауреатів вірності Богові та Апостольському престолові, що нагороджені відзнакою Святійшого Отця Івана Павла II у митрополичих палатах у Львові, у січні 1998 року. Родина о. Павла складає щиру подяку пароху львівського храму св. Володимира і Ольги о. Богдану Чабану за організацію і проведення похорону 3 січня цього року.

Похоронні богослужіння правилися у вищезгаданому храмі.

Вічная пам'ять!

МІСІОНАР
ПРЕСВЯТОГО ІСУСОВОГО СЕРЦЯ

Український католицький часопис

Заснований у 1897 році
Засновники - Отці Василіяни

Реєстраційне свідоцтво ЛВ-№109 від 9.03.1994

Головний редактор
о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

Редакційна колегія:
о. Дам'ян БОГУН, ЧСВВ,
о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ
о. Василь МЕНДРУНЬ, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

Літературний редактор
Ольга Крак
Літературне редагування та коректура Ігоря Скленара
Комп'ютерна верстка
Ольги Кузьмич

Адреса редакції:
м. Львів, 79019,
вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський монастир ОО. Василіян
тел. 72-95-69

Підписано до друку 27.01.00 р. Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0.
Зам. 20

Ціна договірна

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян «Місіонер».
80300, Львівська обл.,
м. Жовква, вул. Василіянська, 8

© Журнал "Місіонар", 2000.

ЗМІСТ

Слово редактора 33
Намір Апостольства молитви на лютий 34
Намір Апостольства молитви на березень 36
Уляна Стеців
З колядою у лікарні 36
К'яра Любіх
"Слово життя" 37
Свято трьох святителів 39
Небувала подія у Києві 40
Духовна віднова у Луцьку 41
Різдвяні Богослуження у соборі св. Юра 42
Діти зі Сходу на Заході України 42
М. Іванчак
Відгук про перебування в Кристинополі гостей зі Сходу України 43
Ювілей Богопосвяченого життя 44
о. Василь Король, Салезіянин
Згромадження отців Салезіян у світі та в Україні 44
Облечини сестри Служебниці 46
бр. Ігнатій Москалюк, ЧСВВ
Вервиця в житті християнина 47
Ігор Скленар
Погляд у минуле 50
Ювілей о. Севастіяна Сабола, ЧСВВ 52
Ольга Крак
Обрядохвальство 53
Загадка однієї сім'ї 55
о. Роман Каспришин
Спогад про о. Констянтина Стисловського, радника митрополичої консисторії 56
о. Михайло Жеплинський – дбайливий душпастир і патріот 58
Поетична сторінка 60
Романа Антонюк
Досконала квітка 61
Втрата для нашої церкви 63

На обкладинці: Благовіщення
(автор Володимир Свідерський)

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

Загадка «Від А до Я»

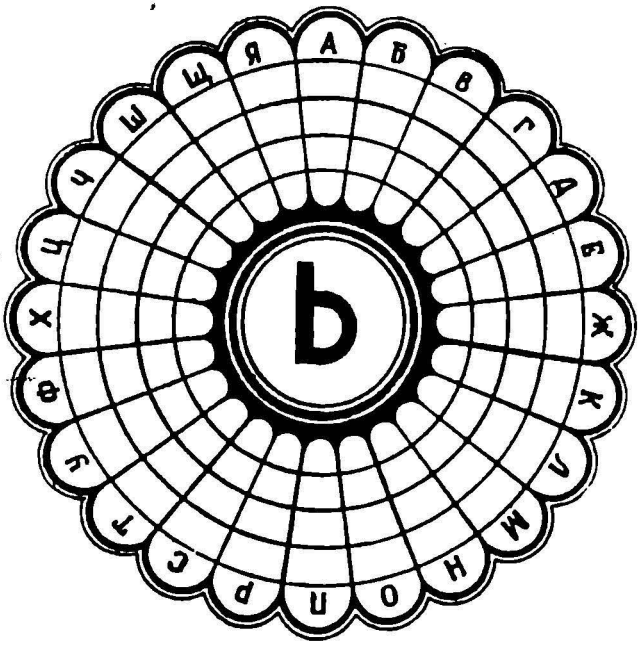

(Всі слова містять шість літер і закінчуються на ь. Їх слід вписувати по вертикалі).

А. Бачить він (Йоан) Ісуса, що йде до нього, та й каже: "Ось ... Божий, який світу гріх забирає". (Із Святого Письма). **Б.** Музичний знак зниження звуку на пів тону. **В.** Столиця європейської держави. **Г.** Письменник, автор повісті "Ніч перед Різдвом". **Д.** Англійський фізик. **Е.** Французький інженер-будівельник, проектант Ейфелевої башти. **Ж.** Плід дуба. **К.** Притча про ... . **Л.** Сестра одного з братів, засновника Києва. **М.** ... України, живи на Божу славу і віру зберігай (з релігійної пісні). **Н.** Засновник найзнаменитішої міжнародної премії. **О.** Ритмічна фігура з восьми звуків. **П.** Один із авторів пам'ятника А. Міцкевичу у Львові. **Р.** Гостинці, які на Різдво приносили в Україні в XVII—XVIII ст. селяни і міщани. **С.** Один з місяців року. **Т.** Богослужбова книга. **У.** Річка в Житомирській області. **Ф.** Риба. **Х.** Меморіальний архітектурно-скульптурний комплекс у Білорусі. **Ц.** Частина електронної або освітлювальної лампи. **Ч.** Наймит козацької старшини. **Ш.** Архітектор, автор Великої дзвіниці Києво-Печерської лаври. **Щ.** Птах. **Я.** Село поблизу Львова.

Підготувала Леся ШТИКАЛО,
м. Львів

Відповіді на чайнворд "По всьому світу сталась новина", опублікований у № 1 за 2000 рік:

2 1. Ювілей. 2. Йосиф. 3. Фелон. 4. Ніч.
0 1. Кишакевич. 2. Час. 3. Син. 4. Небо. 5. Ода.
0 1. Вифлеєм. 2. Марія. 3. Яків. 4. Вечір.
0 1. Дідух. 2. Христос. 3. Світ. 4. Тайна.

Відповіді на запитання у ялинці: 1. Новина. 2. Покліп. 3. Діва. 4. Сніг. 5. Андерсен. 6. Геркулес. 7. Адам. 8. Кріт. 9. Пролог. 10. Кудрик. 11. Мальта. 12. Терцет. 13. Естонія. 14. Енергія. 15. Віл. 16. Рід.

СИМВОЛІКА ЮВІЛЕЙНОЇ ЕМБЛЕМИ

На синьому колі емблеми, яке символізує всесвіт, зображено п'ять різнобарвних голубів. Вони представляють п'ять континентів.

Різнокольоровий хрест емблеми символізує Пресвяту Трійцю. Тому складається з трьох ліній. Хрест виходить за межі синього кола, тобто всесвіту. Це засвідчує, що триєдиний Бог є не лише у видимому світі, а й поза ним.

В центрі кола випромінюється світло. Це Христос, який прийшов у світ, щоб просвітити кожну людину.

У чотирьох полях синього кола, тобто всесвіту, написані такі слова: Христос – вчора, сьогодні, навіки. Слова взяті з листа св. апостола Павла до євреїв (13, 8).

Поза синім колом написано: ювілей року Божого 2000. Ювілейну емблему намалювала 22-річна студентка Емануела Роккі з Італії.